

बीए फायनल इयर सेमिस्टर पाचवे

लघुत्तरी आणि दिर्घोत्तरी प्रश्नसंच

डॉक्टर सरिता देशमुख अर्थशास्त्र विभाग

लघुत्तरी प्रश्न संच

युनिट नंबर 1

1=मानवी विकासाची व्याख्या स्पष्ट करा

2=मानव विकासाचे महत्त्व सांगा

3)शारीरिक विकास म्हणजे काय हे स्पष्ट करा

4) वाढ आणि विकास यामधील फरक स्पष्ट करा

5)पौगंडावस्था आणिकिशोरावस्था याबद्दल माहिती लिहा

6)पूर्व बाल्यावस्था या मधील शारीरिक बदल स्पष्ट करा

7)विकासात्मक कार्यांचे महत्त्व स्पष्ट करा

8) वाढीच्या व्याख्या स्पष्ट करा

9)कुटुंब व समाज व संस्कृती याबद्दल माहिती लिहा

10)जन्मपूर्व विकासाच्या अवस्था सांगा

युनिट नंबर 2

1) लिंग निश्चीती या बदल माहिती स्पष्ट करा.

2)जुळी मुले म्हणजे काय ते स्पष्ट करा

3)बंधुभावी जुळी आणि एकांड जुळी या याबद्दल माहिती स्पष्ट करा

4) स्तनपाना चे फायदे स्पष्ट करा

5) अतिसार रोगाबद्दल माहिती लिहा

6) कावीळ या आजाराचीलक्षणे स्पष्ट करा

7)लसीकरण बद्दल माहिती स्पष्ट करा

8)लसीकरणाचा तक्ता लिहा

8)पूरक आहाराचे प्रकार सांगा गा

9)आहाराबद्दल माहिती लिहा

10)पूरक आहार देताना घ्यावयाची काळजी याबद्दल माहिती लिहा

युनिट नंबर 3

- 1) कारक विकासाच्या परिभाषा स्पष्ट करा
- 2) कारक विकासाचे महत्व स्पष्ट करा
- 3) कौशल्य चे प्रकार सांगा
- 4) विलंबित कारक विकास म्हणजे काय ते स्पष्ट करा
- 5 कारक विकासाचा क्रम स्पष्ट करा
- 6) शारीरिक वृद्धी म्हणजे काय ते स्पष्ट करा
- 7] अवयावांची प्रमाण बद्धता स्पष्ट करा
- 8) शारीरिक विकास म्हणजे काय ते स्पष्ट करा
- 9) शारीरिक विकासाचे व्याख्या सांगा
- 10) खेळाचे व्याख्या सांगा

युनिट नंबर 4

- बौद्धिक विकासाबद्दल माहिती लिहा
- 2) बुद्धिमत्ता म्हणजे काय ते स्पष्ट करा
  - 3) बुद्धीच्या कसोटीचे प्रकार सांगा
  - 5) बुद्धी मापनाच्या मर्यादा सांगा
  - 6) भाषा विकासाबद्दल माहिती सांगा
  - 7] भाषा विकासाच्या अवस्था सांगा
  - 8) भाषा बदल माहिती स्पष्ट करा
  - 9) तोतरे किंवा अडखळत बोलने या बदल लिहा
  - 10) भाषा विकासाचा क्रम स्पष्ट करा

युनिट नंबर पाच

- 1) सामाजिक विकास म्हणजे काय ते स्पष्ट करा
- 2) सामाजिक विकासाच्या व्याख्या सांगा
- 3) बाल्यावस्थेतील सामाजिक विकास
- 4) भावनिक विकास म्हणजे काय ते स्पष्ट करा

- 5)भावनिक विकासाच्या व्याख्या सांगा
- 6)भावनांचे प्रकार सांगा
- 7)भावनांचे महत्त्व सांगा
- 8)प्रेम आणि आनंद याबद्दल माहिती द्या
- 9)जिज्ञासा आणि आनंद याबद्दल माहिती लिहा

,दीर्घोत्तरी प्रश्न

युनिट नंबर 1

मानवी विकासाचे परिभाषा स्पष्ट करून मानवी विकासाचे महत्त्व सांगा

- 2)मानवी विकासाचे अंगे स्पष्ट करा
- 3)बालविकास शास्त्र म्हणजे काय ते सांगून बालविकास शास्त्राचीव्याप्ती स्पष्ट करा
- 4] विकासाची ची वैशिष्टे सांगा
- 5)विकासाच्या अवस्था म्हणजे काय हे स्पष्ट करून गर्भावस्था बदल माहिती लिहा
- 6]विकासाच्या अवस्था स्पष्ट करा

7)बालकाच्या विकासातील बदल कसे घडून येतात हे स्पष्ट करा विकासाच्या अवस्थेची थोडक्यात माहिती द्या

8)विकासात्मक कार्यावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा

9] क्रियात्मक विकासाचेमहत्त्व स्पष्ट करा

10)क्रियात्मक विकासाचे वैशिष्टे स्पष्ट करा

युनिट नंबर 2

1)स्त्री प्रजनन संस्थेची अवयव स्पष्ट करा

2)पुरुष प्रजनन संस्था स्पष्ट करा

3)अपरिपक्व बालक म्हणजे काय हे सांगून अपरिपक्व बालकाची काळजी कशी घ्यावी ते स्पष्ट करा

4)अपरिपक्व बालक जन्माला येण्याची कारणे स्पष्ट करा

5)शिशुच्या संगोपनाचे आवश्यक घटक सविस्तर लिहा

6)स्तनपानाचे महत्त्व स्पष्ट करून स्तनपानाचे फायदे स्पष्ट करा

7]स्तनपानाचे आयोजन करूनदूध तोडताना घ्यावयाची काळजी स्पष्ट करा

युनिट नंबर 3

- 1)कारक विकास म्हणजे काय कारक विकासाचे महत्त्व आणि व्याख्या स्पष्ट करा
  - 2) कारक विकासावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा
  - 3)कारक कौशल्य शिकण्याची आवश्यकता का असते कारक कौशल्य याबाबत सविस्तर माहिती लिहा
  - 4)कारक कौशल्य शिकण्यातील आवश्यक बाबी स्पष्ट करा
  - 5)विलंबित कारक विकास म्हणजे काय हे स्पष्ट करा
  - 6)विलंबित कारक विकास करून परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा
  - 7) शैशा अवस्थेमध्ये मेंदूचा मज्जा संस्थेचा विकास कसा होतो ते स्पष्ट करा
  - 8)पूर्व बाल्या अवस्थेतील वैशिष्ट्य सांगून शारीरिक विकास पष्ट करा
  - 9)किशोर अवस्थेतील शारीरिक विकासाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा
  - 10)खेळाची परिभाषा सांगून खेळाचे प्रकार स्पष्ट करा
- युनिट नंबर 4
- 1)बौद्धिक विकासाचे व्याख्या स्पष्ट करून बौद्धिक विकासाचे प्रकार सांगा
  - 2)बौद्धिक विकासावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा
  - 3)बौद्धिक विकासाच्या कसोट्या स्पष्ट करा
  - 4)बुद्धीचे वर्गीकरण स्पष्ट करा
  - 5)भाषेचे कार्य स्पष्ट करा
  - 6)भाषा दोषावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा
  - 7)भाषा विकास म्हणजे काय हे सांगून भाषा विकासाच्या अवस्था स्पष्ट करा
  - 8)भाषा बालकाच्या सर्वांगीण विकासाकरिता महत्त्वाचे आहे यावर चर्चा करा
  - 9 ,भाषेची कार्य विषद करून भाषा पूर्व विकास स्पष्ट करा
  - 10)भाषा विकासाची तत्वे स्पष्ट करा
- युनिट नंबर पाच
- 1)सामाजिक विकास म्हणजे काय बाल्यावस्थेतील सामाजिक विकास समजून सांगा
  - 2)सामाजिकणाचा अर्थ स्पष्ट करून सामाजिकणाची साधने किंवा माध्यमांची चर्चा करा
  - 3)सामाजिकणाची माध्येमे स्पष्ट करा
  - 4)व्यक्तिमत्त्वाचे सामाजिक आधार कोणते आहेत ते सांग

- 5) भावनिक विकासाची परिभाषा सांगून भावनांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा
- 6) सर्वसामान्य भावनांचा विकास कसा होतो ते स्पष्ट करा
- 7) भावनिक विकासावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा